

CIA priznala nadzor facebooka i ostalih društvenih mreža

Petak, 22 Veljača 2013 13:18

Većina ljudi koristi društvene mreže poput Facebooka i Twittera kako bi pokazali svoje fotografije prijateljima i obitelji, razgovarali sa prijateljima i strancima o svemu i svačemu, ili pratili omiljene internetske stranice, bendove i televizijske emisije.

Ali za što američka vojska koristi te iste mreže? To se ne može podijeliti s javnošću jer je 'državna tajna', izjavio je za Raw Story glasnogovornik Glavnog stožera američke vojske.

Ipak, ono što je jasno, jest da vojska putem lažnih profila manipulira društvenim medijima. Nedavno je američko zrakoplovstvo od privatnih tvrtki naručilo 'softver za upravljanje online profilima'. Takva tehnologija omogućuje pojedincima zapovijedanje vojskom lažnih, digitalnih 'ljudi' na brojnim društvenim i medijskim portalima.

Ti 'profili' imaju detaljne, izmišljene biografije da bi izgledale uvjerljivo, a njihov identitet štiti sofisticirani softver kako sumnjičavi korisnici ne bi otkrili tko se zapravo krije iza njih. Čak su pronašli način kako simulirati adrese da bi izgledalo kako se ti profili nalaze diljem svijeta, i tobože uživo komentiraju stvarne događaje, čak i dok nitko njima ne upravlja. Kad je Raw Story prvi puta izvijestio o sklopljenom ugovoru za taj softver, bilo je nejasno što će to američkom zrakoplovstvu, ni da li je uopće nabavljen. Doduše, odmah je bilo jasno kako se može zloupotребiti. Lažna virtualna vojska može u komentarima stvoriti dojam konsenzusa mišljenja, ili manipulirati društvenim medijima kako bi onemogućila relevantne vijesti.

Naposljetku, tako se može utjecati na javno mijenje i razumijevanje ključnih svjetskih događaja. Wired.com je objavio članak kako američke špijunske agencije investiraju u In-Q-Tel tvrtku kako bi nadzirali blogove i čitali tvitove.

In-Q-Tel tvrtka, u koju CIA i šira špijunska zajednica ulaže svoj novac, dalje investira u Visible Technologies, softversku tvrtku koja se specijalizirala za nadzor društvenih mreža. To je dio nastojanja špijunske zajednice da poboljša korištenje 'informacija koje su dostupne svima' – informacije koje su dostupne javnosti, ali često zatrpane pod hrpom svakodnevnih televizijskih emisija, članaka u novinama, blogova, online videa i radijskih izvještaja.

Visible Technologies neprimjetno nadzire preko pola milijuna web stranica dnevno, analizirajući više od milijun različitih razgovora i objava na blogovima i online forumima poput Flickr-a, YouTube-a, Twittera i Amazona. (Trenutno nije angažirana na zatvorenim društvenim mrežama poput Facebooka). Klijenti njihove tvrtke dobivaju informacije o tome što se govori na tim stranicama na osnovu pretraživanja ključnih riječi.

'To je prvi korak – nadzor', tvrdi potpredsjednik tvrtke Blake Cahill.

Zatim Visible 'rangira' svaku objavu, ocjenjujući je pozitivnom ili negativnom, miješanom ili neutralnom. Procjenjuje se koliko je sam razgovor ili autor utjecajan. (Pokušavamo odrediti tko je bitan, a tko ne, kaže Cahill.) Naposljetku, Visible omogućava korisnicima označavanje objava, te proslijeđivanje kolegama koji onda mogu odgovoriti na njih koristeći sučelje internetskih stranica. In-Q-Tel tvrdi da od Visible-a zahtjeva praćenje stranih društvenih medija, što bi špijunima omogućilo 'rani uvid u stanje u svijetu', izjavio je za Danger Room glasnogovornik Donald Tighe.

Takav softver, naravno, može se koristiti i na domaćem terenu, za nadzor blogera i tvitera. Visible već sada za Dell, AT&T i Verizon monitorira internetske stranice. Za Microsoft ispituju što se priča o novim Windowsima 7. Za Hormel, tvrtku koja se specijalizirala za stvaranje spam poruka, Visible nadgleda online kampanje aktivista za zaštitu životinja koje su usmjerene protiv tvrtke.

"Sve što je svima dostupno, može se prikupljati", tvrdi Steven Aftergood, koji prikuplja informacije za Američko udruženje znanstvenika. "Ali čak ako se informacije slobodno prikupljaju od strane obavještajnih agencija, svejedno je problematično ako se koriste za domaće istrage ili operacije. Obavještajne agencije ili njihovi zaposlenici mogu doći u iskušenje koristiti sredstva koja su im na raspolaganju kako bi prikupili informacije o političarima, kritičarima, novinarima i ostalima, i iskoristiti ih u političke svrhe. To nije dozvoljeno, čak i ako su te informacije svima dostupne".

Predsjednik Uprave Visible Technologies Dan Vetras, tvrdi kako je CIA njihov 'krajnji korisnik', zahvaljujući In-Q-Tel-ovoj investiciji. I čini se da će njihove usluge koristiti sve više vladinih agencija. "Upravo smo neki dan sklopili novi ugovor", dodaje Vetras.

Tighe ovo opovrgava, na određeni način. "Taj ugovor, ta investicija, nema nikakve veze sa nekom državnom agencijom i ovom tvrtkom", kaže. Ali istovremeno dodaje kako In-Q-Tel ima u obavještajnoj zajednici "interesenata" za softver Visible-a. Ako sve bude po planu, njihov softver će se koristiti u pilot programima te agencije.

Vrijednost In-Q-Tel-ove investicije u Visible – tvrtke sa 90 zaposlenika i prihodom od 20 milijuna dolara u 2010. - ostaje poslovna tajna. Ali izvor blizak tim tvrtkama tvrdi kako će Visible novac iskoristiti za poboljšanje svojih programa na stranim jezicima, a koji već sada uključuju arapski, francuski, španjolski i još 9 drugih.

Visible već godinu dana pokušava sklopiti ugovor s državnim agencijama. Krajem 2008. angažirali su Concepts & Strategies, konzultantsku tvrtku iz Washington D.C.-a, koja je monitorirala medije i vršila usluge prevođenja za zapovjedništvo američke vojske, između ostalih. Concepts & Strategies, stoji na njihovoj internet stranici, želi angažirati "stručnjake za društvene medije" sa iskustvom rada u Ministarstvu obrane i znanjem arapskog, farsija, urdua i ruskog jezika. Tvrtka također traži "stručnjaka za sigurnost informacijskih sustava" koji ima od strane NSA (National Security Agency) odobren visoki autorizacijski pristup.

Obavještajna zajednica već godinama pokazuje interes za društvene medije. In-Q-Tel je potrošila veću količinu novca u tvrtkama poput Attensity-a, koja je nedavno u rad pustila svoj servis za monitoring. Agencije imaju vlastite blogove i wiki stranice – čak i vlastiti MySpace za špijune. Ured savjetnika za državne obavještajne agencije ima vlastitu bazu podataka koja prikuplja informacije iz svima dostupnih izvora. Doug Naquin, upravitelj baze, izjavio je, govoreći pred auditorijem obavještajnih profesionalaca, kako "trenutno pregledavaju YouTube koji nudi neke jednostavne informacije... Imamo timove koji nadgledaju tzv. građanske medije, na kojima ljudi objavljuju svoje fotografije sa mobitela. Naravno, tu su i društvene mreže, poput MySpace-a i blogova."

Ali "CIA treba konkretnu podršku inovativnih informacijskih tvrtki kako bi išla u korak s napretkom društvenih medija. Iskusni analitičari obavještajne zajednice ponekad nisu u stanju procijeniti neprestanu promjenu popularnosti pojedinih društvenih mreža. Trebaju svu pomoć dok pokušavaju pratiti krda internetskih korisnika dok migriraju s jedne društvene mreže na drugu", tvrdi u e-mailu Lewis Shepherd, bivši viši tehnološki suradnik u DIA (Defense Intelligence Agency). „Prema podacima Facebooka, preko 70% njihovih korisnika dolazi iz 180 zemalja diljem svijeta. Danas izvan SAD-a postoji preko 200 internetskih stranica koje su slične blogovima i Twitteru. Ako obavještajna zajednica bude ignorirala taj neprestani tsunami podataka, smatrati ćemo ju nesposobnom.“